

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

לפני:

כב' הנשיאה הדס יהלום

נציגת ציבור מעסיקים גב' יעל רודיניקי בן משה

התובע

אהרון אברהם

ע"י ב"כ עו"ד איריס אלמוג

-

הנתבעת

שגרירות קמרון

ע"י ב"כ עו"ד עובד מחרז

1

2

פסק דין

3

1. התובע שימש כנהג בשגרירות קמרון בישראל. התובע הגיש תביעה להכרה
ביחסי עובד מעסיק בינו לבין השגרירות בשנים 2002 עד 2019 ולתשלום זכויות
שונות הנובעות מכך.

6

7

2. במסגרת ההליך העידו מטעם התובע: התובע בעצמו, מר אריה שמשון - נהג
לשעבר בנתבעת ומר אורי לפיד אשר הגיש חוות דעת אקטוארית.
הנתבעת לא הגישה תצהירים.
עדיי התובע נחקרו. בתום שמיעת העדויות הוגשו סיכומים בכתב.

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

3. להלן יפורטו העובדות כפי שעולה מחומר הראיות:

א. הנתבעת הינה שגרירות הרפובליקה של קמרון בישראל.

ב. התובע שימש כנהג בנתבעת, מיום 5/11/2002 ועד ליום 12/2/2019.

ג. בין הצדדים לא נחתם הסכם, בין הסכם עבודה ובין הסכם למתן
שירותים.

ד. הנתבעת סיפקה את כלי הרכב בהם השתמש התובע לצורך עבודתו,
ונשאה בתשלום ההוצאות הכרוכות באחזקת הרכבים.

ה. התובע קיבל תשלום עבור עבודתו במזומן, במטבע - דולר ארה"ב. התובע
לא הנפיק חשבוניות לנתבעת כנגד התשלום.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

- 1 הצדדים לא דיווחו לרשויות על העסקתו של התובע - לא כשכיר למוסד
2 לביטוח לאומי ולא לרשות המיסים כעצמאי.
3
- 4 השאלות השנויות במחלוקת:
5 א. האם התקיימו יחסי עובד – מעסיק בין התובע לנתבעת?
6 ב. ככל שהתשובה חיובית, האם התובע זכאי לתשלום זכויות סוציאליות
7 כמפורט בכתב התביעה ומה בסיס השכר לחישוב הזכויות?
8 ג. האם התובע זכאי לפיצוי בלתי ממוני?
9
- 10 5. נדון להלן בסוגיות שבמחלוקת.
11
- 12 **שאלת קיומם של יחסי עובד – מעסיק**
13
- 14 6. סיווג היחסים בין הצדדים וקביעת מעמדו של אדם כעובד או כעצמי, נעשית
15 בהתאם למבחנים שהתוותה הפסיקה כשהמרכזי בהם הינו המבחן המעורב
16 הכולל את מבחן ההשתלבות (על שני פניו) ומבחנים נלווים נוספים.
17 ע"ע (ארצי) 52621-06-15 לימור שולמן – חברת דואר ישראל בע"מ (21.5.2017);
18 ע"ע 15868-04-18 גבריאל כותה – מדינת ישראל משרד המשפטים (7.4.2021).
19
- 20 7. בית הדין יכריע בשאלת קיומם של יחסי עבודה לאחר שקילת כל אחד
21 מהמאפיינים של יחסי הצדדים, כאשר אין במבחן אחד כדי להכריע, אלא נוכח
22 משקלם המצטבר של המבחנים על כפות המאזניים.
23 בג"ץ 5168/93 שמואל מור – בית הדין לעבודה נ(4) 628 (1996).
24
- 25 נבחן להלן את חומר הראיות שהובא בפנינו, ויישמו על מבחני הפסיקה.
26
- 27 **מבחן ההשתלבות – הפן החיובי**
28
- 29 8. הנתבעת הינה שגרירות קמרון בישראל. התובע שימש כנהג של השגריר או
30 הקונסול בכל התקופה.
31

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

9. התובע צירף לתצהירו (נספחים ת'1-ת'2) אישור מיום 28/12/2016, חתום ע"י הקונסול דאז Claude E.N. Ewonkem המאשר כי התובע הינו חבר בצוות העובדים של השגרירות. כמו כן, בהתאם להודעה שהוגשה מטעם המדינה ביום 9.6.2020, התובע מופיע במערכת של משרד החוץ כעובד מקומי של השגרירות.
10. מהראיות עולה שהתובע הסיע את השגריר או הקונסול במשך כל שעות הפעילות היומית, בהתאם לסדר יומם. עוד עולה שהם אלה שקבעו את שעות הפעילות של התובע, והיה להם פיקוח מלא על שעות העבודה שלו. כך הצהיר בסעיף 10 לתצהירו:
- "שעות העבודה שלי הותאמו לשעות פעילותו של השגריר אך הותאמו לצרכי העבודה. על כן, הגעתי למקום העבודה טרם תחילת הפעילות ועזבתי מספר שעות לאחריה.**
- ובסעיף 25 :
- "למעשה, האירועים בשגרירות נוהלו לפי לוי"ז שנקבע מראש. הלו"ז נמסר לי ובהתאם לכך ביצעתי את עבודתי ונערכתי בהתאם".**
- כך העיד התובע:
- "ש: תאשר לי ששעות העבודה שלך היו שונות מיום ליום לפי הלו"ז של השגריר. ת: נכון".**
- התובע צירף כנספח ת'6 לתצהירו העתק לוי"ז של מספר כנסים ואירועים של השגרירות במהלך השנים 2017-2018, שאליהם היה אמור להסיע את השגריר או הקונסול.
- לגבי השנים 2002 עד מאי 2016 הצהיר:
- "מאחר והשגריר (Henry Etondy Esomba) התגורר בכפר שמריהו, שעות עבודתי היו שונות מפעילות השגרירות והותאמו גם לשעות איסוף בנו של השגריר למוסד החינוכי ביפו, וכן לשעות סיום פעילותו של השגריר במשרד. למעשה הייתי צמוד לשגריר אשר פיקח על עבודתי, ולא הייתי רשאי לצאת להפסקות ממושכות... בנוסף, החל משנת 2004 ועד שנת 2016, נדרשתי כ-3 פעמים בשבוע לעבוד גם עד 23 בלילה כמו למשל אירועים שונים בירושלים**

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

1 (כמו למשל הזמנת השגריר כדין דיפלומט לארוחות בבית הנשיא), השתתפות
2 באירועים ממלכתיים שונים".

3
4 לגבי התקופה יוני עד אוגוסט 2018 הצהיר:

5 "... שעות עבודתי הרשמיות הותאמו לפעילות השגררתית, בימים ב'-ה'
6 מהשעה 9:00 ועד השעה 17:00, וביום ו' מהשעה 9:00 עד 13:00... בנוסף
7 בהתאם לדרישה והאירועים, לעיתים קרובות נדרשתי לשעות נוספות – להגיע
8 לפנות בוקר, ללוות לשדה התעופה, לאסוף קרובי משפחה, או ללוות את
9 הקונסולית לאירועים ממלכתיים שונים..."

10
11 עדותו לא נסתרה. כאמור – הנתבעת בחרה שלא להגיש תצהירים.

12
13 11. הקשר בין הצדדים נמשך כ-16 שנים, משנת 2002 עד 2019, זאת כפי שעולה
14 מאישור מיום 28/12/2016 שצורף כנספח ת'1 לתצהיר התובע, המאשר שהתובע
15 הינו חבר בצוות העובדים של השגרירות מזה כ-14 שנה.
16 הנתבעת טענה כי קשר העבודה לא נמשך על פני תקופה רציפה, אולם טענתה
17 לא הוכחה.
18 מהראיות עלה בבירור, שאין מדובר בהתקשרות ארעית בין הצדדים, אלא
19 בהתקשרות שנעשתה שנים רבות במתכונת דומה.

20
21 12. לאור האמור מתקיים בתובע הפן החיובי של מבחן ההשתלבות.
22

מבחן ההשתלבות – הפן השלילי

23
24
25 13. התובע העיד שלא היה עסק משלו ולא נתן שירותים לגורמים נוספים מלבד
26 הנתבעת.

27 כך הצהיר התובע בסעיף 3 לתצהירו:

28 "התשלומים היחידים שקיבלתי פרט לשכר כנהג היו פנסיה ממשטרת ישראל
29 ממנה פרשתי מספר שנים לפני שהתחלתי לעבוד בשגרירות".

30
31 ובסעיף 55 לתצהיר:

32 "לא שימשתי כקבלן עצמאי ולא עבדתי בעובדות נוספות ומעולם לא הוצאתי
33 חשבוניות לשגרירות וגם לא היה לי תיק עצמאי במס הכנסה (כפי שעולה
34 מאישור ביטוח לאומי מוצג ת'3)".

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

- 1 עדותו לא נסתרה.
2
- 3 מתצהיר התובע ומעדותו עולה כי פעילותו של התובע בנתבעת בוצעה מדי יום
4 במשך שעות רבות, ולא נראה כי היה אפשרי מבחינה מעשית שהתובע יספק
5 שירותים לגורמים נוספים.
- 6
7 14. עוד עולה מחומר הראיות כי התובע לא נהנה מגמישות תעסוקתית - לא היה לו
8 שיקול דעת בביצוע העבודה, לא הייתה לו אפשרות לבחור אילו נסיעות לבצע או
9 לסרב לבצע נסיעות מסוימות.
- 10
11 התובע העיד שנדרש לבקש אישור לצאת לחופשות (בקשות לחופשה צורפו
12 כנספח ת'8 לתצהיר התובע ואישורי החופשה צורפו כנספחים ת'9-ת'12
13 לתצהירו).
- 14
15 15. על פי עדות התובע שלא נסתרה, ואישורי יציאה לחופשות שצורפו כנספחים
16 ת'9-ת'12 לתצהירו, כאשר התובע שהה בחופשות ארוכות - המשיך לקבל שכר.
17 זאת בשונה מקבלן עצמאי המקבל תשלום עבור עבודה בפועל.
- 18
19 16. התובע העיד ששולם לו מידי חודש סך 900 דולר באופן קבוע בתחילת העסקתו,
20 כאשר השכר עלה מעת לעת ובמועד סיום העסקה עמד על סך של 1600 דולר.
21 לאור זאת, הרי שהתובע קיבל תשלום בסכום קבוע עבור עבודתו ולא תשלום
22 קבלני בהתאם לשעות הפעילות בפועל.
- 23
24 17. הנתבעת היא זו שסיפקה את כלי הרכב ששימשו את התובע, ושילמה את כל
25 ההוצאות הכרוכות באחזקת הרכבים. עדות התובע בעניין זה לא נסתרה.
- 26
27 18. התובע העיד כי בשנת 2004 השגריר דאז ביקש ממנו לאתר נהג נוסף שימש
28 כנהג של אשת השגריר וילדיהם, על מנת להקל על עומס העבודה שנוצר לתובע.
29 התובע העיד שצירף את מר אריה שמשון, וזה שימש כנהג המשפחה במשך 4-5
30 שנים. באותה עת, כאשר התובע נעדר מהעבודה, מר שמשון היה מסיע את
31 השגריר במקומו.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

1
2 19. מר שמשון העיד בפנינו. מעדותו עולה שגם הוא לא הועסק כעובד שכיר של
3 הנתבעת. עוד עולה מעדותו כי הוא לא היה עובד של התובע, לא קיבל מהתובע
4 תשלום עבור עבודתו, אלא ישירות מהנתבעת.
5 על פי עדותו של מר שמשון שלא נסתרה, הוא דיווח לביטוח לאומי על היותו
6 שכיר בשגרירות, באמצעות רואה חשבון מטעמו, והודיע על סיום העסקה
7 לשגריר ולא לתובע.

8
9 20. לאור האמור מתקיים בתובע הפן השלילי של מבחן ההשתלבות.
10

סיכום – יחסי עובד ומעסיק

11
12
13 21. סיכום האמור לעיל מראה באופן ברור כי בין התובע לנתבעת התקיימו יחסי
14 עובד - מעסיק וכי חלים על העסקתו של התובע - דיני העבודה.

15
16 22. בסיכומי הנתבעת נטען לחוסר תום לב של התובע, אשר הועסק משנת 2002 ולא
17 דרש מעולם זכויות של עובד, זאת שעה שהוא מקבל תשלומי פנסיה ממקום
18 עבודתו הקודם, במשטרת ישראל. טענה זו של הנתבעת נדחית הן מהטעם
19 שהחובה לדווח על העסקתו של עובד שכיר חלה על הנתבעת והיא לא עשתה כן
20 והן מהטעם שלא הוכחה כל טובת הנאה שצמחה לתובע כתוצאה מאי דיווח
21 עליו כעובד שכיר.

22 טענות הנתבעת נטענו בעלמא ולא הוכחו וממילא לא הוכח שיש בהן כדי לשלול
23 קביעה בדבר יחסי עובד ומעסיק, שעה שהוכח בבירור שאלו היו היחסים בין
24 הצדדים.

בסיס השכר והיקף העסקה

25
26
27
28 23. התובע הצהיר שהועסק 5 ימים בשבוע, בהיקף של 40 שעות שבועיות בממוצע.
29 עדותו לא נסתרה. מדובר על 172 שעות חודשיות בממוצע, המהווים 95% משרה.
30
31

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

1
2 24. התובע הצהיר ששכרו האחרון, החל משנת 2018 עם הגעתה של ממלאת מקום
3 הקונסול, הקונסולית Sylvia M Tiek Mambo, עמד על 1600 דולר, שהם כ-
4 5,918 ₪. גם עדות זו לא נסתרה.

פיצויי פיטורים

5
6
7
8 25. התובע טוען כי הוא זכאי לתשלום פיצויי פיטורים בשל הרעה מוחשית בתנאי
9 העבודה מכוח סעיף 11(א) לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963 ובנוסף - בשל
10 היותו לאחר גיל פרישה במועד הפיטורים, מכוח סעיף 11(ה) לחוק פיצויי
11 פיטורים.

12
13 26. התובע הצהיר כי הינו יליד מרץ 1948.
14 בעת התפטרותו, בחודש פברואר 2019, היה בן 71.
15 על פי חוק גיל פרישה, תשס"ד-2004, גיל הפרישה לגבר הינו 67. לכן, התובע היה
16 לאחר גיל הפרישה במועד הפיטורים והינו זכאי לפיצויי פיטורים מכוח סעיף
17 11(ה) לחוק פיצויי פיטורים.

18
19 לאור האמור לעיל, אין עוד צורך להידרש לשאלת הזכאות מכוח סעיף 11(א)
20 לחוק פיצויי פיטורים. די אם נזכיר כי התובע טען ששכרו הולך למשך חודשים
21 רבים, עובדה שלא נסתרה על ידי הנתבעת.

22
23 27. התביעה לפיצויי פיטורים מתקבלת. בהתאם לגובה השכר ולוותק, התובע זכאי
24 לפיצויי פיטורים בסך 96,345 ₪.

חופשה שנתית

25
26
27
28 28. התובע עותר לתשלום פדיון 92 ימי חופשה, לפי ערך 269 ₪ ליום.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

29. בהתאם להוראות חוק חופשה שנתית ולפסיקת בית הדין הארצי לעבודה (ע"ע (ארצי) 547/06 משה כהן - ויליאם אנויה (נבו 08.10.2007)) זכאי התובע לתשלום עבור שלוש השנים המלאות האחרונות לעבודתו, בצירוף החלק היחסי עבור שנת העבודה השוטפת.
30. במועד סיום ההעסקה התובע צבר ותק של 16 שנים, ולכן זכאי לפדיון של 23 ימים עבור שלוש השנים שקדמו לסיום ההעסקה. בשנה השוטפת האחרונה, התובע הועסק במשך חודשיים בלבד (עד לחודש פברואר 2019) ולכן בגין שנה זו זכאי לפדיון 4 ימי חופשה בלבד. סה"כ התובע זכאי לפדיון 73 ימי חופשה, בהתאם לשכר יומי של 269 ₪ ליום, זכאי התובע לפדיון חופש בסך 19,637 ₪.

שעות נוספות

31. התובע טוען כי הועסק בשעות נוספות, בהתאם לדרישת הממונים עליו בנתבעת. התובע דורש תשלום עבור 30 שעות לחודש, בכפוף לתקופת ההתיישנות. התובע הצהיר לגבי שעות עבודתו בשגרירות:

8. מתכונת העבודה הייתה 5 ימים בשבוע, בימים ב'-ו', כשיום ראשון הוגדר כיום חופשי.
9. שעות הפעילות הרשמיות של השגרירות ברמת גן היו:
בימים ב-ה בשעות 9:00 עד 15:00.
בימים ו' בשעות 9:00 עד 13:00.
10. שעות העבודה שלי הותאמו לשעות פעילות של השגריר אך הותאמו לצרכי העבודה. על כן, הגעתי למקום העבודה טרם תחילת הפעילות ועזבתי מספר שעות לאחריה.
- ...
12. בפועל, בשבוע העבודה נדרשתי בממוצע ל- 40 שעות שבועיות של משרה, כמעט משרה מלאה כל תקופה בהתאם לדרישות השגרירות, ובנוסף לשעות נוספות כמפורט להלן.

בהמשך פירט את שעות העבודה לאורך השנים:

15. למעשה עד חודש מאי 2016 עבדתי במשרה מלאה במשך 43 שעות שבועיות ובנוסף נדרשתי לבצע שעות נוספות:

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

1 בימים ב'-ה' בשעות 7:00 בבוקר ועד 18:00 בערב (11 שעות מהן שעתיים
2 נוספות, 9 שעות שבועיות כפול 4 ימים בשבוע = 36 שעות רגילות).

3
4 ביום ו' מהשעה 7:00 בבוקר ועד 14:00 בצהריים (5 שעות כפול יום בשבוע
5 = 7 שעות רגילות).

6
7 16. כמו כן, לעיתים תכופות ביום החופשי שלי (ראשון) נדרשתי לקחת את
8 אשת השגריר ליפו לכנסייה, להמתין שתסיים את הקניות, כך שחזרתי
9 בצהריים.

10 17. בנוסף החל משנת 2004 ועד שנת 2016, נדרשתי כ- 3 פעמים בשבוע לעבוד
11 גם עד 23 בלילה כמו למשל, אירועים שונים בירושלים (כמו למשל הזמנת
12 השגריר כדין דיפלומט לארוחות בבית הנשיא), השתתפות באירועים
13 ממלכתיים רשמיים.

14 18. בזמן פעילותו של השגריר עד שנת 2016 נאלצתי להגיע ולחזור באמצעות
15 תחבורה ציבורית לכפר שמריהו ומשם אספתי את הרכב שחנה בסמוך
16 לבית השגריר. לא שולמו דמי נסיעות.

עזיבת השגריר והחלפתו בקונסול – ewonken clod, מאי 2016

17
18
19
20 19. החל משנת 2016 החליף את השגריר קונסול בשם ewonken clod.
21 20. בתקופתו שעות עבודתי הותאמו לפעילות השגררתית, בימים ב'-ה' מהשעה
22 8:00 בבוקר ועד 18:00 בערב וביום ו' החל משעה 8:00 ועד 13:00 (סה"כ
23 41 שעות שבועיות ובנוסף שעות נוספות). כמו כן, במשך פעמיים בשבוע
24 נדרשתי לשעות מעבר לשעות עבודתי, עד 21:30-22:00.

25
26 יוני-2018 עזיבת הקונסול והגעת ממלאת מקום הקונסול – svivia m tiek
27 mambo.

28
29 21. במהלך חודש יוני 2019, החליפה את הקונסול, קונסולית חדשה בשם
30 svivia m tiek mambo.

31 22. בתקופתה שעות עבודתי הרשמיות הותאמו לפעילותה השגררתית, בימים
32 ב'-ה' מהשעה 9:00 ועד השעה 17:00 וביום ו' מהשעה 9:00 עד 13:00
33 (סה"כ 36 שעות שבועיות). בנוסף בהתאם לדרישה והאירועים, לעיתים
34 קרובות נדרשתי לשעות נוספות – להגיע לפנות בוקר, ללוות לשדה
35 התעופה לאסוף קרובי משפחה, או ללוות את הקונסולית לאירועים
36 ממלכתיים שונים כך שעבדתי גם בשעות לא שגררתיות וכמובן שביצעתי
37 בממוצע חודשי שעות נוספות.

הגעת שגריר חדש-ספטמבר 2018.

38
39 23. במהלך חודש ספטמבר 2018, הגיע שגריר חדש בשם bityiti bi essam
40 jean pierre.

41
42 24. מאז הגיע השגריר נדרשתי לעיתים להגיע בימי ראשון וכן ללוות את
43 השגריר לאירועים ממלכתיים שונים, כך ששעות עבודתי חרגו משמעותית
44 ממשרה מלאה.
45

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

- 1 בעדותו נשאל לגבי שעות העבודה והשיב כך: .32
2
- 3 "אני הייתי רושם את שעות העבודה שלי, זה אצלי במחברת. מפנה לנספח
4 ת/6 יש שם את התוכנית של השגריר. בעמוד הבא ב- 10/12 עד 16/12 אפשר
5 לראות שב- 12/12 לשגריר יש ארוע בשעה 19:00 בערב. כשיש ארועים כאלה
6 זה מסתיים בשעה 10:00 בלילה".
7
- 8 .33 הנתבעת לא סתרה את טענת התובע לגבי שעות העבודה ולכך שעבד בשעות
9 נוספות ולא קיבל על כך תשלום.
10 הנתבעת בחרה שלא להעיד עדים ולכן לא הוכח שנוהל רישום של שעות העבודה
11 או גירסה אחרת כלשהי שיש בה לסתור את האמור בעדותו של התובע.
12 עדות התובע באשר לשעות העבודה, ולכך שעבד בשעות נוספות ובשעות עודפות,
13 לא נסתרה.
14
- 15 .34 לאור האמור לעיל, טענות התובע לעניין גמול שעות נוספות מתקבלות במלואן.
16 התובע דורש תשלום עבור 30 שעות נוספות לחודש. בהתאם לתיקון 24 לחוק
17 הגנת השכר חל נטל הוכחה על המעסיק לגבי 60 שעות נוספות לחודש. כאמור,
18 נטל זה לא הוכח.
19 מהראיות עלה שהתובע עבד מעבר למשרה מלאה לפחות. מלוי הכנסים
20 והאירועים שצירף התובע בנספח ת/6 לתצהירו עולה שהשגריר נכח באירועים
21 שונים עד שעות הערב, ועל פי עדות התובע - גם הוא סיים את יום העבודה שלו
22 בשעות הערב, לאחר שהחזיר את השגריר לביתו בסיום האירועים. הנתבעת לא
23 סתרה טענות אלה.
24
- 25 .35 לאור האמור, התובע זכאי לתשלום עבור שעות נוספות בסך 107,100 ₪, כפי
26 שנתבע בכתב התביעה.
27
- 28 **דמי הבראה**
29
- 30 .36 התובע עותר לתשלום דמי הבראה עבור 7 השנים האחרונות.
31 בהתאם לוותק במקום העבודה, התובע זכאי ל-59 ימי הבראה. בהתחשב בהיקף
32 המשרה – 95%, התובע זכאי לסך 21,187 ₪ בגין דמי הבראה.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31**הלנת שכר**

37. התובע טוען כי לתקופה 15/9/18 עד סוף ינואר 2019, שכרו לא שולם במועד אלא שולם רק ביום 25/3/19.

תובע עותר לתשלום סך של 14,203 ₪ בגין פיצויי הלנת שכר. יצוין כי התחשיב שבכתב התביעה ובסיכומים, מתייחס לתקופה שבין מחצית חודש 09/2018 לסוף חודש 11/2018 בלבד, ולא לכל תקופת ההלנה הנטענת.

38. אשר לעמדתנו - התובע עומד בתנאים הקבועים בסעיף 17א(א) לחוק הגנת השכר לעניין תקופת ההתיישנות, משהתביעה הוגשה בחודש 04/2019 וטרם חלפו 60 ימים מיום שהנתבעת שילמה לתובע את השכר שבגינו נתבע הפיצוי.

39. הנתבעת לא סיפקה כל הסבר לאי תשלום שכר העבודה במועד, בגין התקופה שממחצית חודש ספטמבר 2018 ועד סוף חודש ינואר 2019.

40. לאור האמור לעיל, מקובל עלינו תחשיב התובע לעניין רכיב פיצויי הלנת שכר, התובע זכאי לסך של 14,203 ₪.

אי מסירת הודעה לעובד על תנאי העסקה

41. לטענת התובע לא נמסרה לו הודעה על תנאי העסקה בהתאם לחוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), תשס"ב-2002.

42. התובע החל את עבודתו בשנת 2002, כפי שצוין באישור השגרירות מיום 28.12.2016. עילת התביעה ברכיב זה התיישנה.

אי מסירת תלושי שכר

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

- 1 43. בין הצדדים התקיימו יחסי עובד-מעסיק, לתקופה ממושכת של כ-16 שנה, מבלי
2 שהנתבעת קיימה את חובותיה כמעסיקה על פי דין, וביניהן מסירת תלושי שכר
3 כדין.
4
- 5 44. התובע זכאי לפיצוי בגין אי מסירת תלושי שכר, מכוח סעיף 26א(ב) לחוק הגנת
6 השכר.
7 לעניין גובה הפיצוי נתנו דעתנו למשך תקופת העבודה הממושכת, לאופי העבודה –
8 הנפרש על פני כל שעות היממה וכן לחוסר תום הלב של הנתבעת ביחסה לפניות
9 התובע במשך השנים לתשלום זכויותיו.
10 לאור זאת אנו קובעות כי על הנתבעת לשלם לתובע סך 30,000 ₪.

אובדן קצבאות פנסיה

- 11
12
13
- 14 45. התובע עתר למתן סעד הצהרתי שייקבע את זכאותו לקצבה חודשית בסך 2,000
15 ₪ במשך 20 שנה ממועד פרישתו. התובע עתר לתשלום פיצוי חד פעמי בגין אובדן
16 פנסיה עתידית בשווי של 240 קצבאות של 2,000 ₪ בסך כולל של 480,000 ₪.
17 כך נוסח הסעד בכתב התביעה:

18
19 74. כמו כן מתבקש כב' בית הדין להורות על מתן סעד הצהרתי לפיו זכאי
20 התובע לקצבה חודשית בסך של 2000 ₪ במשך 20 שנה ממועד פרישתו,
21 ולפיכך להורות לנתבעת לשלם לתובע פיצוי חד פעמי בגין אובדן פנסיה
22 עתידית בשווי של 240 קצבאות של 2000 ₪, סך כולל של 480,000 ₪.
23 (היוון ערך הקצבאות העתידיות לסכום חד פעמי, בחישוב לפי צבירה
24 של 12% (חלק עובד ומעסיק) משכר העובד נטו מתחילת העסקתו
25 (2002) כפי שהובטח לו ובהתאם למקדם הקצבה שהיה בשנת 2002.

26
27 75. לחילופי חילופין, עותר התובע לסעד הצהרתי לפיו זכאי התובע לקצבה
28 חודשית מכח צו הרחבת פנסיות חובה, לפיו היה על הנתבעת לבצע
29 הפרשות מכח הדין משנת 2006, ובהתאם לשיעורי ההפקדות בצו,
30 הפקדות בצו, הפקדות אשר היו מזכות את התובע בפנסיה משוערת של
31 כ- 500 ₪ לחודש. ולחייב את הנתבעת לשלם לתובע פיצוי שווה ערך ל-
32 240 קצבאות, המהווה סך כולל של כ- 120,000 ₪.

- 33
34 46. במסגרת התצהיר, התובע נקב בסכומים אחרים מאלו שציין בכתב התביעה,
35 בהתבסס על חוות דעת אקטוארית שהגיש כנספח ת'7 לתצהירו.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

- 1
2 התובע הגיש חוות דעת מומחה מטעמו, של מר אורי לפיד-אקטואר. 47
- 3 המומחה כתב כי חישב את גובה ההפסד לחסכון פנסיוני של התובע, שנוצר עקב
4 כך שלא הופרשו סכומים לפנסיה על שם התובע, על פי שתי חלופות.
5 האחת – הפסד לחסכון עקב העדר הפקדות לפנסיה החל ממועד תחילת
6 ההעסקה.
7 השניה – הפסד לחסכון פנסיוני החל מ-1/1/08.
8 החישוב בוצע על פי שכר הבסיס הדולרי, כפי שמסר התובע ועל בסיס שיעורי
9 ההפרשות בהתאם לצו ההרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק.
10 בהתאם לחלופה הראשונה, חישב את ההפסד בסך 146,702 ₪.
11 בהתאם לחלופה השנייה חישב את ההפסד בסך 125,702 ₪.
12
- 13 בעדותו העיד המומחה שלא ידע כי התובע מקבל פנסיה מהמטרה, אולם 48
14 לטענתו, אין בכך כדי לשנות מהאמור בחוות הדעת. העד נשאל באשר לחבות
15 המס של התובע נוכח העובדה שיש לו פנסיה מהמטרה והשיב שלא התייחס
16 לכך בחוות הדעת וממילא יש הטבות מיסוי גבוהות לפנסיונרים.
17
- 18 המומחה נשאל מדוע לא צירף טבלאות של תחשיבים שערך, לחוות הדעת.
19 לדבריו:
20 "אני מסביר בסעיף 4 את מתודולוגיית החישוב מעל ומעבר למה שצריך ... אין
21 אפשרות לצרף את מאות אלפי שורות לחוות הדעת".
22
23
24 ולשאלת נציגת הציבור השיב:
- 25 ש. איך חישבת את התשואות בחוות הדעת בסעיף 5.3?
26 ת. מכיוון שלתובע לא נפתחה קרן פנסיה אז לא היתה לי קרן לקחת ממנה
27 את התשואות. אז התבקשתי לחשב וגם החלטתי לחשב את התשואות
28 הממוצאות שהושגו בכל קרנות הפנסיה. התשואות יחסית דומות.
29 ש. לא התייחסת לקופות גמל משלמות?
30 ת. לא. רק לקרנות פנסיה.
31
32
- 33 הנתבעת לא הציגה חוות דעת מטעמה ולא הציגה טענת הגנה כלשהי מפני טענת 49
34 התובע לעניין הנזק שנגרם לו עקב אי ביצוע הפרשות לפנסיה.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

- 1
- 2 50. לאחר שעיינו בחוות דעת המומחה ובתצהיר התובע, אנו קובעות כי התובע לא
- 3 הוכיח זכאות לפנסיה החל מיום העבודה הראשון.
- 4 התובע טען כי הובטח לו על ידי השגריר עם תחילת העבודה בשנת 2002, כי
- 5 יופרשו בגינו כספים לפנסיה. הנתבעת לא סתרה עדות זו, אולם נוכח העובדה
- 6 שהתובע לא פנה ולא דרש דבר בעניין זה ממועד תחילת העבודה ועד להגשת
- 7 התביעה, אנו קובעות כי טענה זו לא הוכחה.
- 8
- 9 51. יחד עם זאת, הוכח גם הוכח כי נגרם לתובע נזק עקב כך שלא בוטח בפנסיה החל
- 10 מיום 1/1/08, עת נכנס לתוקפו צו ההרחבה הכללי במשק בדבר פנסיית חובה.
- 11 הנתבעת לא סתרה את התחשיב המופיע בחוות הדעת בהתאם לחלופה השנייה.
- 12
- 13 52. לאור האמור, מתקבלת החלופה השנייה שבחוות הדעת, באופן שעל הנתבעת
- 14 לשלם לתובע פיצוי בגין הנזק שנגרם לו כתוצאה מאי הפרשה לפנסיה, בסך
- 15 125,702 ₪.
- 16
- 17 **פיצוי בגין נזק לא ממוני**
- 18
- 19 53. לטענת התובע, במהלך התקופה האחרונה להעסקתו חווה התעמרות מתמשכת
- 20 מצד הקונסולית ומצד בעלה.
- 21 כך נטען בתצהיר התובע:
- 22
- 23 36. במהלך חודש מאי 2018 כאמור, הגיעה לשגרירות קונסולית חדשה.
- 24 בזמן היעדרותו של שגריר קמרון, ביקשו ממני, בני הזוג, הקונסולית
- 25 ובעלה לבצע נסיעות פרטיות. בהמשך במהלך חודש נובמבר 2018,
- 26 נתבקשתי לבצע הסעות פרטיות של הילדים לבית הספר.
- 27 37. כשהגיע השגריר החדש סביב אוקטובר 2018, הוא ביקש לבחון כמה
- 28 רכבים יש בצי הרכבים של השגרירות כאשר השגריר שם לב כי הרכב
- 29 עליו נהגתי, ישן ומרעיש. משגיליתי כי נעשה שימוש ברכבים גם על
- 30 ידי הקונסולית ובעלה, ביקש כי כלל המפתחות יונחו על שולחנו.
- 31 38. כמו כן, ברגע שהגיע שגריר חדש, יום עבודתי החל בהתייצבות בבוקר
- 32 אצל השגריר.
- 33 39. במהלך חודש נובמבר 2018, ביקש בעלה של הקונסולית מהתובע
- 34 להסיע את הילדים. השבתי כי עלי להתייצב בעבודה מאחר והשגריר

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

- 1 הגיע ואני למעשה משמש כנהג של השגריר. בעלה של הקונסולית זעם
2 עלי וכשיצאתי החוצה עלה לי הלחץ דם. באותו יום שישי, הסעתי את
3 השגריר ובשעת הצהריים חשתי ברע, כשעלה לי לחץ הדם הודעתי על
4 כך לשגריר והשארתי לו את המפתחות.
- 5 **40.** מאחר ואני בעל הסטוריה רפואית של לחץ דם ומחלות לב לא קיבלתי
6 חופש מחלה הודעתי לשגריר אישית כי אני נעדר עקב מחלה ואין זה
7 נכון כפי שנטען, כי לא הודעתי.
- 8 **41.** עקב היעדרותי נתבקשתי להסביר פשר היעדרותי והועלו טענות על אי
9 ביצוע מטלות וכן הועלו טענות בנוגע להתנהגותי.
- 10 **42.** בתגובה השבתי כי נעדרתי עקב סיבות רפואיות והסביר כי במועד
11 התקרית המיוחסת לו סבל מעליה בלחץ דם ודיווח על כך לשגריר.
12
- 13 **54.** בעניין עדני נקבע –
- 14 "לא כל התנהלות מצד המעסיק או ממונה מטעמו הגורמת הלכה למעשה
15 לעגמת נפש לעובד מהווה התעמרות בעבודה, שהרי יחסי עבודה כרוכים מטבע
16 הדברים גם בהחלטות שאינן פופולאריות ומחייבות בין היתר הערות על תפקוד
17 העובד, הערכה שאינה תמיד חיובית, בחירה של איש המקצוע המתאים ביותר
18 לכל משימה... לא די לפיכך בעצם התחושה הסובייקטיבית של פגיעה, כנה
19 ככל שתהא, ועדיין נדרש שההתנהגות שנטען כי מהווה התעמרות תהא כזו גם
20 במבחן אובייקטיבי".
- 21
- 22 ע"ע (ארצי) 54435-12-19 ד"ר ליאנה בני עדני - עיריית תל-אביב -
23 יפו (4.8.2021).
- 24
- 25 וכן נקבע בעניין פלונית –
- 26 "מינון מסוים של חיכוכים ומתחים הינו בגדר הכרח בלתי יגונה בהתחשב
27 באופיים הדינמי של יחסי העבודה. משכך, לא כל חיכוך מהווה התנכלות, אולם
28 יש ועוצמתו תגיע כדי התנכלות"...
- 29 ע"ע (עבודה ארצי) 12069-06-20 פלונית - מדינת ישראל (25.03.2021).
- 30
- 31 **55.** התובע לא הרים את נטל הראיה הראשוני המוטל עליו, ולא הצביע אף לא על
32 ראשית ראיה המעידה על התנהלות פוגענית או דורסנית מצד הנתבעת, כארגון, או
33 מצד מנהליה או עובדיה כלפיו.
- 34 טענותיו של התובע כלפי הקונסולית ובעלה מתארות בקווים כלליים בלבד, אירוע
35 חד פעמי של חילוקי דעות בין התובע לבין בעלה של הקונסולית, ולא הצביע על
36 התנהגות חוזרת ונשנית.
- 37 לאור האמור, הטענה להתעמרות בעבודה נדחית.
- 38

1

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 44219-04-19

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

56. סוף דבר

לאור כל המפורט לעיל, התביעה מתקבלת באופן חלקי.

הנתבעת תשלם לתובע את הסכומים הבאים:

א. פיצויי פיטורים - 96,345 ₪.

ב. פדיון חופשה שנתית - 19,637 ₪.

ג. גמול שעות נוספות - 107,100 ₪.

ד. דמי הבראה - 21,187 ₪.

ה. פיצויי הלנת שכר - 14,203 ₪.

ו. אי מסירת תלושי שכר - 30,000 ₪.

ז. פיצוי בגין אי הפרשה לפנסיה - 125,702 ₪.

כל הסכומים המפורטים בפסק הדין יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה ועד לתשלום בפועל.

57. בשים לב לתקופת העבודה ולמכלול הנסיבות, הנתבעת תישא בהוצאות ושכ"ט

עו"ד בסך 30,000 ₪, צמודים כחוק מהיום.

ניתן היום, א' כסלו תשפ"ג, (25 נובמבר 2022), בהעדר הצדדים.

הדס יהלום, נשיאה

נציגת ציבור גב' רודניקי